

Tlačová správa | Spolok slovenských knihovníkov a knižníc | www.nocsandersenom.sk
25. 03. 2026

ROZPRÁVKOVÁ NOC S ANDERSENOU

Viac ako 40 000 detí na celom Slovensku stráví noc z 27. na 28. marca 2026. Dôvodom budú nočné aktivity plné zábavy spojené s knihou a čítaním počas rozprávkovej noci. V tomto roku sa Slovensko už po dvadsiaty prvýkrát pripája k medzinárodnému podujatiu Noc s Andersenom prostredníctvom takmer 700 knižníc, škôl a centier.

Od roku 1955 patrí marec na Slovensku knihám, knižniciam a čítaniu a okrídlenému heslu „*Kniha – najlepší priateľ človeka*“. O 50 rokov neskôr pribudla v knižniciach nová tradícia – netradičná noc plná príbehov medzi regálmi kníh.

„*Oproti minulému roku vzrástol počet prihlásených inštitúcií o neuveriteľných 100. Do Noci s Andersenom na Slovensku sa zapojí 682 verejných a školských knižníc, základných a materských škôl, centier pre deti a rodiny, ale aj rôznych kultúrnych centier vo všetkých regiónoch Slovenska. Je to obrovský úspech, pretože ak sa obzrieme do minulosti, začínali sme s 1 500 malými spáčkmi v 45 knižniciach,*“ takto hodnotí aktuálny ročník Ján Šimko, predseda Spolku slovenských knihovníkov a knižníc.

Podujatie **Noc s Andersenom** prvýkrát zorganizovali dve knihovníčky v Knižnici Bedřicha Beneše Buchlovana v českom Uherskom Hradišti v roku 2000. Za 26 rokov sa z komorného podujatia stalo úspešné medzinárodné podujatie, do ktorého sa zapájajú knižnice a školy nielen v Českej republike a na Slovensku, ale aj v Slovinsku, Taliansku, Švajčiarsku, Chorvátsku, Veľkej Británii a v ďalších štátoch Európy či dokonca USA, Turecku a Austrálii, celkovo budú deti nocovať na takmer **2 300 miestach. Slovensko je po Českej republike v poradí druhou krajinou s najvyšším počtom zapojených inštitúcií.**

Lenka Čechvalová, koordinátorka Noci s Andersenom na Slovensku, často odpovedá na otázku, prečo patrí koniec marca tejto aktivite: „*Noc s Andersenom sa koná vždy najbližší piatok pred výročím narodenia dánskeho rozprávkaru – Hansa Christiana Andersena. Práve na jeho počesť sa stal deň jeho narodenín – 2. apríl – Medzinárodným dňom detskej knihy.*“

Program Noci s Andersenom je v každej knižnici či škole iný. „*Nemáme presne určené, ako má byť vyskladaný program pre deti, ktoré aktivity musia knihovníci a učitelia realizovať.*“

Nechávame to na ich kreativitu, pretože oni najlepšie poznajú malých spáčov. Vedia určiť, aké typy aktivít sú pre ich deti najvhodnejšie, aby ich získali pre hlavnú myšlienku tejto akcie – knihu a čítanie a zároveň u čítajúcich detí prehĺbili ich vzťah k čítaniu,“ upresňuje Lenka Čechvalová.

Programy sú naozaj pestrou prehliadkou nápaditosti – deti budú dramatizovať rozprávky, čaká ich dobrodružné pátranie za pokladom, únikové hry a tvorivé workshopy. Všetky deti, bez ohľadu na miesto, kde trávajú noc, si však na druhý deň odnášajú nezabudnuteľný zážitok z nočnej alebo netradičnej knižnice, školy či múzea. Aj takéto menej priamočiare a neformálne aktivity, podporujú u detí pozitívny vzťah k čítaniu i knižniciam. Deti na rôznych miestach privítajú medzi sebou spisovateľov, ilustrátorov, zástupcov samospráv, hudobníkov, divadelníkov a ľudí rôznych profesií.

V tomto roku sme upriamili pozornosť na viaceré významné výročia, ktoré si účastníci môžu pripomenúť prostredníctvom pripravených aktivít. Pred 190 rokmi vyšla rozprávka H. CH. Andersena **Malá morská víla**. Nebudú chýbať ani diela **Gabriely Futovej**, **Ľubomíra Feldeka**, **Dušana Duška**, ilustrácie **Daniely Olejníkovej**, ale aj tvorba **Roalda Dahla**, **Miloša Macourka** a **Walta Disneyho**. Viaceré knižnice a školy si zorganizujú aj vlastné **zimné olympijské hry**, keďže si tento rok pripomíname **130. výročie** prvých moderných olympijských hier.

A ako vníma Noc s Andersenom obľúbená spisovateľka Gabriela Futová, ktorej knihy patria medzi hlavné témy tohtoročného podujatia? *„Účastníčkou Noci s Andersenom som sa stala veľmi krátko po jej vzniku a s deťmi som nocovala pravidelne takmer dvadsať rokov.“* Na toto obdobie spomína ako na jedinečný čas plný spoločných zážitkov s deťmi. *„Každú jednu noc som si nesmierne užila, lebo je to jediná noc v roku, keď sme sa aj my, dospelí, menili na deti a spolu s detskými spáčmi sme zažívali neskutočné rozprávkové aj nerozprávkové dobrodružstvá. Želám všetkým spáčom, aby si tohtoročnú Noc s Andersenom užili tak, aby na ňu nikdy nezabudli,*“ uzatvára Gabriela Futová.

Nočné čitateľské dobrodružstvo môžu zažiť **deti aj doma – či už v rodinnom kruhu alebo v spoločnosti kamarátov**. Jednoducho si **vlastnú Noc s Andersenom** môže ktokoľvek zorganizovať vo svojej obývačke. Vlastné knihy, príbehy, baterky a hry v kombinácii s nápadmi, ktoré sme pripravili, sú zárukou príjemne strávenej noci.

Na webovej stránke www.nocsandersenom.sk nájdete zapojené inštitúcie množstvo inšpiratívneho a podporného materiálu. Verejnosť (napr. rodičia detí) nájde na interaktívnej mape prehľad zapojených inštitúcií vo svojom okolí.

„V tejto digitálnej dobe a rýchlo sa meniaceho sveta je čítanie jednou z istôt, ktorú by sme mali kontinuálne odovzdávať najmladšej generácii. Okrem všeobecne známych faktov, že čítanie pomáha rozvíjať slovnú zásobu, podnecuje fantáziu, kreativitu, emocionálnu inteligenciu a je dobrým tréningovým nástrojom na zvládanie stresových situácií či rozvoj empatie, považujem za jeho najdôležitejšiu úlohu rozvoj osobnosti – schopnej kriticky myslieť a následne i konať, nielen vo svojom živote,“ myslí si o čítaní a jeho dôležitosti Ján Šimko.

Knihy dnes majú silných konkurentov v počítačových hrách, internete alebo v pasívnom pozeraní televízie. Tie však v deťoch postupne deformujú ich kreativitu a nepodporujú ich vlastnú predstavivosť – to dokážu jedine knihy. V dnešnej technicky vyspelej spoločnosti je výchova detí k čítaniu jedným z najdôležitejších poslání knižníc na celom svete. Nocou s Andersenom prispejeme k motivácii a podnecovaniu detí čítať, navštevovať knižnice a vytvoriť si tak pevný základ pre ďalšie budovanie svojich poznatkov a túžby vzdelávať sa.

Veríme, že nadchádzajúci 21. ročník rozprávkovej noci sa vo všetkej svojej rôznorodosti ponese v duchu výroku H. CH. Andersena: „Každá rozprávka má svoj koniec, no spomienky na príjemné chvíle pretrvávajú navždy“.

Spolok slovenských knihovníkov a knižníc koordinuje Noc s Andersenom na Slovensku od roku 2006. **Generálnym partnerom** podujatia je **Vydavateľstvo Slovart**, ktoré prihláseným inštitúciám tradične poskytuje knižný dar a knižné ceny do súťaže pre deti. **KUBO – detské knihy**, streamingová platforma, ktorá prináša prístup k viac ako 1 000 detským knihám bezplatne sprístupní diela H. CH. Andersena a jubilujúcich spisovateľov. **Wisteria Books**, vydavateľstvo audiokníh, poskytne prístup k rôznym audioknihám pre deti. **Kníhkupectvo Martinus** venuje vybraným zapojeným knižniciam nákupné poukážky, **vydavateľstvo Slniečkovo** venuje do súťaže hodnotné knihy a výrobca ponožiek **Fusakle** poskytne všetkým spáčom zaujímavú zľavu z nákupu. Hlavným **mediálnym partnerom** podujatia je **Rádio Regina**, ktoré počas dňa vysiela príspevky o Andersenovi. Všetkým, ktorí sa nám rozhodli akokoľvek pomôcť, patrí naše obrovské poďakovanie.

Počas uplynulých devätnástich ročníkov Noci s Andersenom (2006 – 2025) sa podujatia zúčastnilo viac ako 200 000 slovenských detí.

Pre viac informácií a mediálne výstupy kontaktujte:

Lenka Čechvalová
koordinátorka Noci s Andersenom na Slovensku
+421 907 282 575
leni.cechvalova@gmail.com

Ján Šimko
predseda Spolku slovenských knihovníkov a knižníc
+421 910 939 742
simko.jan@gmail.com

Spolok slovenských knihovníkov a knižníc je občianske združenie združujúce knihovníkov, bibliografov a informačných pracovníkov, ako aj knižničné, bibliografické a informačné pracoviská v Slovenskej republike. Jednou z jeho funkcií je aj popularizácia slovenského knihovníctva a knižníc doma aj v zahraničí. www.infolib.sk